

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Fűtér 27. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Megjelen minden vasárnap reggel. Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 4 ft. Félévre 2 ft. Negyedévre 1 ft. Hirdetéseket a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít. Egyes szám ára 8 kr.</p>	<p>Kiadóhivatal: Weisz Márk könyvkereskedése, hová az előfizetési- és hirdetési díjak küldendők. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nyilttér petit sora 30 kr.</p>
--	--	--

Hegyi és az államosítás.

Igaz az, hogy a természetté vált szokás nem tagadható meg. Nem volna tehát csoda, ha a helyi néppárti sajtotakaró, a felszentelt kezek által szerkesztett „Csongrádi Közlöny“ volna az első, mely ennek a lélektani axiomának ellenállana. Mert, miként: „a virágnak megtiltani nem lehet, hogy ne nyíljen, ha jó a szép kikelet“; akként, a néppárti sajtotakaró ékes, ragyogó tollu püfölgőjének sem lehet gátat vetni, hogy ne legyen goromba, ha elérkezik az ő órája.

A mudarat tolláról, a „Csongrádi Közlöny“-t féktelen gorombaságáról s árnyatvető hazudozásairól lehet felismerni. De ki tehet róla? Szokásmondás:

„A kinek az Isten nem adott, annak a kovács sem kalapál.“

A ki örökösen ellenkezni óhajt, annak a legjobban megcsinált munka is hiába való. Így van Hegyi Antal a községi elemi- és polgári iskolák államosításával is. Államosíthatta volna a magas kormány a mi népoktatási intézeteinket bármilyen formában, de soha sem tudta volna elérni azt, hogy úgy államosítson, hogy azt, — mióta a „Csongrádi Közlöny“ az ő szerkesztőjével együtt frontot változtatva, nép-

párti lett — Hegyi Antal üdvösnek, helyesnek, jónak ismerje el, ki ne használja arra, hogy halandó népszerűsége felemelésére, belőle — a vallásosság örve alatt, — politikai tőkét ne csináljon.

Csodálatos, hogy a felekezeti féltékenység ezéje alatt, mennyire agyon tudja hallgattatni a saját lelkiismeretét. Hogy van az, hogy a vallás-erkölcsi nevelésről írva beszélve, fel nem ébred benne a lelkiismeret s nem emel vádat önmaga ellen. Mert kell, hogy az ember a kritikát mindig saját magán kezdje, s csak oly dolgokkal vádoljon másokat, melynek elkövetésében maga büntelen.

A leendő csongrádi állami elemi iskoláknál azt félti a jövőben Hegyi Antal, a r. k. vallásoktatást, a mit teljesítenie eddigelé neki lett volna kötelessége, melyet azonban, mint lelkipász tornak fontosabb politikai ugrádozásai miatt, ő szépen elmulasztott. Oh! Oh!

Lapunk előző számában mutatunk már rá arra, mennyire alaptalanok s hiába valók azok a vádak, melyeket a „Csongrádi Közlöny“ az államosítandó iskolák vallás-erkölcsi neveléséről előre hirdet. A vallás-erkölcsi nevelés, véle a vallásosság és erkölcsösség az állam alapja, melyen az felépült, s tovább fejlődni

hivatva van; teljes rosszakarat nélkül miként volna tehát az feltételezhető, hogy az állam saját magának alapját törekedjék lerontani azzal, hogy a vallás erkölcsös nevelésről ne gondoskodnék.

Azzal, hogy az állam majd esetleg olyan egyéneket is fog az állami iskolákhoz kinevezni, kik nem a rom. kath. vallás hívei, okos ember nem látja megtámadva a vallási és erkölcsi nevelést, mert a tanító az iskolában sem nem római katolikus, sem nem protestáns, sem semmi más felekezeti egyén, hanem nevelő, kinek felekezetre való tekintet nélküli hivatása és kötelessége a vallás-erkölcsi nevelés fejlesztése és ápolása. A vallásosságban a felekezeti oktatás már a papok dolga, s azt a munkáját az alkalmazandó rom. kath. hit-elemző összevonásokkal 20 osztályban is könnyebben és sikerrel végezheti, úgy, hogy akkor majd a mi iskoláinkban is lehet szó a rom. kath. vallás igazi oktatásáról, nem úgy mint ma, mikor a hitoktatóknak a magyarázat meg van tiltva s a kinek meg a hitelemzést teljesíteni kellene, nincs ideje, mert magas politikai nívón haladó néppárti sajtotakarót szerkeszt.

A tanítók, daczára a Hegyi Antal intelmeinek, csak örülnek a községi iskoláknak állami kezelésbe leendő

TÁRGYA.

Feuereinstellen.

Írta. Sággy Mihály.

— A „Csongrádi Lap“ eredeti közleménye. —

— Feuereinstellen! . . . bömböl végig korpál Sata a rajvonal előtt s teljes igyekezetel futja be a sort, hogy meggyőződjék: el van-e zárva a fegyver előírás szerint.

Alig ér a középre, erős pukkanás hallatszik:

— Durr!

Ott, a gyepes dombon, megvillan a kard a hadnagy kezébe, maga hátra csuklik s mintha elvesztett volna valamit, révedezve tekint a kéklő ógre, kezét mellére szorítja, aztán összerogy.

— Jézus! agyonlőtte valaki a hadnagy urat; — kiáltozták a katonák.

Almásszürke lován széleseben nyargal a kapitány. Arcza kékül-zöldül, az izgatottság miatt alig ül a lovon. Gülába parancsolja rakatni a fegyvert, hadd tűnjék ki, kinél volt az — éles. Egy pillanat alatt össze volt rakva a fegyver. Az őrmester kezdi vizsgálni azokat. A katonák félve, remegve várják az eredményt. Sokszor megtörtént már, hogy tévedésből került az éles a fegyverbe. Bizony megbüntették szigorúan a vigyázatlan katonát. Hát még majd most, mikor hadnagy ur Tóthot találta a golyó!

Ez sem az, az sem az: halad sorba a fegyvervizsgálás. Kicsit ugyan nehezen is megy a dolog. A sok vaktöltés ellövődése után mindenik fegyver meleg, forró. A kapitány türelmetlen, a legények izgatottak. Egyszer csak kilép a sor elé infanterist Szekeres és szól:

Kapitány ur! Jelentem alássan, én lőttem agyon Tóth hadnagy urat.

— Hogy került a fegyveredbe az éles, te marha?

— Hát úgy, kapitány ur, hogy bele-tettem.

Aztán összekötötték a Szekeres Péter kezét. Négy baka feltűzött szuronyal vette körül. A fegyverét átvizsgálták és persze hogy kitűnt, hogy abban volt az éles. Nem is olyan nehéz azt megtudni, mondta a kapitány ur, hogy katonai bölcsességének a legénység előtt tekintélyt szerezzen. Szép, fényes sávesikot hagy az éles a fegyver csövében, míg a vaktöltés csak befeketíti azt.

Szekeres fegyverét egyik bakára bízták. Hadnagy ur Tóthot rögtönzött hordágyra fektették. Erős, férfias melléből sűrűn bugyogott a piros vér, ellepte a hajtóka zöldszegélyét s rózsaszínre festette azt. Nem szenvedett soká, a golyó jól talált: a szívet furta keresztül.

A vig, bohókás fiúk, a kik reggel dalolva jöttek a gyakorló térre, most busan, szótlanul marsiroztak a kaszárnya felé. Had-

nagy ur Tóthot és Szekeres az egész század szerette s most — mindakettő halott. Hamarabb föltámadhat a hadnagy, mint életben maradjon Szekeres. Ez volt a vélemény közöttük. Jól ismerik a katonai törvényeket, mert egyebet se tanulnak mást, mint azt.

A kaszárnya tetején gyászlobogót lenget az őszi szél.

„Urikomisz“-nak hívta a század Szekeres Pétert. Egy évvel ezelőtt, hogy bevonult a katonasághoz, mindjárt föltűnt a többieknek halvány arcza, fehér keze. Amazoknak nap-sütötte arczuk, a munka által kergessé vált kéz általános volt közöttük. Hanem hogy valaki olyan lányos arczezal, finom kézzel, hogy lehet közönséges, hároméves „komisz“, az megfejthetetlen volt előttük.

Egyszer mégis megtudták a titkot, ha ugyan titoknak lehet nevezni. Káplár ur Sata ott állt egy vasárnap délután a tiszt pavillon előtt, vörös, vastag ujjival czigerettát sodort a hazai hetesből. Eppen rá akart gyujtani, mikor fekete ruhába öltözött uri asszony szolitotta meg.

— Káplár ur, nem tudja, benn van-e még a kaszárnyában Szekeres Péter?

— Igőn is kéröm, bent van; most agyusztálja a ruháját, ki akar mőnni a városba. Tessék begyőnni, majd hozzá vezetöm.

Szekeres már készen volt az indulásra, csak a kopfpolstert igazította meg az ágyán,

átvétele felett, mert ők ismerik legjobban azt a nyomort, melyben 300 frtos fizetéssel éveken keresztül küzdödniök kellett. A mi az áthelyezési mumust illeti, nyugodtan tekintenek elébe, mert Magyarország vallás-és közoktatási ügyeinek élén is emberek állanak, kiknek szintén van szívük s mint eddig, úgy a jövőben sem lesznek hajlandók arra, hogy a Hegyi Antal által rossz akaratulag nekik tulajdonított dolgot megcselekedjék.

A mi azt illeti, vajjon előnyös-e Csongrád város adófizető polgárságára az államosítás, ismétlésbe nem akarván bocsájtkozni, csupán arra hivatkozunk, hogy a közgyűlésen jelen volt 32 községi képviselőből 23 szavazott az államosítás mellett és Hegyi Antallal az élén 7 ellene. Ehhez talán minden magyarázat is fölösleges, mert hisszük azt, hogy azon 23 községi képviselőnek, maguk is érzvén a község terheit, bármelyike szívén viseli úgy az adózó polgárok érdekeit, mint a hetek minden tehertől feloldott félre vezetője.

Ebből kiindulva, csak mosolyt kelt ajkunkon az a fenyegetés, hogy t. szerkesztő collegánk nagy személye rövideden népgyűlést (talán néppárti gyűlést?) fog tartani, s megkérdezi: vajjon kell-e a népnek az államosítás? Mert, ha a leendő ünnepi szónok uralkodni tud átkos természetén, s úgy adja elő a dolgot, a mint az tényleg áll, Csongrád város közönségének szava ez ügyre vonatkozólag csupán ez lehet: hogy igen is kell!

De ha már, t. collegánk eltekint az ildomosságtól, a mennyiben egy félig jogérvényes határozattal áll szemben és izgat ellene — mégis nyelvelési gyakorlatot akar tartani: ékes hangon elmondandó gyűjtő, parázs szónoklatába szőjje bele azt is: vajjon helyeslie Csongrád város polgársága azt, hogy mint mondják a rom. kath. plébános a nép-

től felemelt stolát szed s annak daczára üti, veri, pofozza őket? Helyeslie, hogy a legutolsó kubis emberre is ki van vetve a községi pótdó s verejtékekkel szerzett keresményéből fizeti is azt, míg az egyház alkalmazottjai az egyes községben javadalomként élvezett nagy kiterjedésű ingatlanaik után sem nálunk, sem máshol egy árva krajczár községi adót sem fizetnek? Ez utóbbit csak azért, mert ha ingatlanban adott javadalmá után Hegyi Antal is fizetne községi pótdót, lejjebb szállna az vagy 10%-kal s ha ő is érezné a terheket, elmenne a kedve, hogy oly fontos, a közterheken már a közel jövőben nagyot könnyítő kérdést használjon fel kortes eszközül, mint az iskolák államosítása.

Ha ezeket ő elmulasztaná megkérdezzni, majd megcselekedjük mi.

== Hegyi meg Pöjhi.

Azt kérdezi a szives olvasó, hogy miért hozzuk egy ktlap alá községünk érdemes plébánosát Hegyi Antalt, boldogult Pöjhi István kiszolgált bakancsossal és utóbbi években pecsétes koldussal. Hát a felelet igen egyszerű: néhai Pöjhi István obsitos bakancsos, csak akkor volt magával megelégedett, akkor sugárzott homlokáról a boldogság, midőn belső indulatát, a legcizfrább káromkodással fejezhette ki. Szinte megkönnyebbülten lélekzett fel, midőn, az Isten és az összes szenteket összeszedve, akkorát káromkodhatott, hogy a ki hallotta, összecsapva kezeit csak annyit mondhatott rá, „bocsásd meg neki Istenem, mert nem tudja, hogy mit cselekszik!”

Hegyi Antal felszentelt plébánosunk és lapszerkesztő ur pedig, akkor érzi magát jól, akkor lélegzik fel megkönnyebbült szívvel, midőn akkorát hazudhat, hogy mindenki megbotránkozik rajta.

Igy p. u. a m. vasárnap megjelent

„Csongrádi Közlöny“-ben „Üveg alatt tartott képviselő“ című újdonságban azt írja, hogy Gajári Ödön képviselőnk „programmbeszédét a néptől elzárva, a Pannónia vendéglő zárt helyiségeiben tartotta a meghívottak előtt“. Hát ez már oly égbekiáltó rosszakaratu hazugság, a minő csak felszentelt plébánosunktól, Hegyi Antaltól telik ki. Hiszen Isten, ember tudja, hogy Gajári akkor, midőn megérkezett, a programmbeszédjét nyomban a városháza előtti téren, a publikáló kőről tartotta meg. Még pedig daczára annak, hogy beszédét a t. plébános ur közbe haraugoztatással akarta megzavarni, nem sikerült, mert Gajári megvárta az ércnyelvek elnémulását és programmbeszédét nyugodtan folytatta és fejezte be.

Egy másik újdonságában meg azt az óriási hazugságot bocsátja világgá, hogy Gajarit a szabadelvűpárt banquetjén lebecsülgolták.

Nem tudjuk, de gyanítjuk, hogy Hegyi Antal plébános becses lapját holmi „Lágyfejű János“-oknak szerkeszti. Mert ha ép elméjü publikum részére kürtölné ezeket a hajmeresztő hazugságokat, hát lapját semmeddig sem tarthatná fel. Utóvégre is, ép elméjü emberről feltételezzük, hogy nem tételezheti fel egy pártról, hogy saját képviselőjét, a kit leinvítál a banquettre, lebecsülgolná. Különben meg, ha akadt volna olyan vakmerő, a ki ezt megteszi, hát sokkal gyorsabban ért volna le az emeletről, mint a hogy feljött, vagyis egyszerűen gal-lérjánál fogva ledobtuk volna.

Azonban a „Csongrádi közlöny“-ben közzétett hazugságra vonatkozólag elvártuk volna éppen ifj. Szarka Mihály dr. ügyvéd urtól, mint a kit a nevezett lap összehoz a hirrel, hogy ezt megczáfolja. Mert utóvégre is, furcsának találjuk, hogy Hegyi Antal plébános ur hazugságait ne azok czáfolják meg, a kiknek érdekébe a fent tisztelt plébános hazudig: hanem azt tőlünk várják. Ilyen eljárás mellett azt kell következtetnünk, hogy a t. plébános urral egy gyékényen árulnak; legalább is titokban kárörvendnek a t. plébános ur hazugságain. De amilyen romlott világban élünk, jövőre azt is megérhetjük, hogy a magyar haza függetlenségéért rajongó felkent Kossuth-párti

hogy a hadnagy ur esetleg ne találjon hibát, ha szoba vizitet tart. Mert ha minden rendben van is, de az ő ágyán bizonyosan talál kifogásolni valót. És ilyenkor rendesen kijár a hatórai kurtavas...

— Fiam!
— Anyám!

Kiallotta anyja és fia, aztán egymáskarjába omlottak. Könyharmatos lett mindkettőjük szeme. Még Sata káplár szájában is kialudt a cigaretta. Majd letiltette az édes anyját Szekeres az ágyára. És szólt az asszony:

— Eljöttem fiam, hogy megvigasztaljalak.

Jól esik szegény lelkednek, tudom. Margit mutatta a levelet. Hát ennyire vagyunk? Még most is? Ne félj, fiam, segíték én a bajon. Elmegyek az ezredes urhoz, megkérem, helyezzen át téged másik századhoz. Aztán megszabadulsz tőle, fiam, én kedves fiam.

Sütiün hullottak az édes anyja könnyei. A fiam erős csuklás vett erőt, iparkodott könnyeit visszataranni, szégyelte a sirást: hiszen ő katona.

Majd folytatta az anyja:

— Hanem azt ne tedd, a mit Margitnak írtál, fiam, azt ne tedd. Gondolj én rám, meg Margitra, mi lenne belőlünk, ha bajba kavarnád magad? Majd csak eltelik ez az idő, ha lassan is. Akkor megszabadulsz tőle, Margitot elveszed feleségül és mind a hárman boldogok leszünk. Igérd meg, hogy nem tesz semmit, fiam, én szerelmes fiam.

És kérően nézett a fiára. A gyereknek

megegett a szive az anya fájdalman s faldokolva susogta:

— Igérem, anyám.

Szekeres Péter kiment az anyjával a városba. Elbeszélgettek erről is, arról is. Csak nyolcz óra felé került be a kaszárnyába. Lefeküdt. Nem birt elaludni, kerülte a szemét az álom. Mégis almodott sokat, igen sokat. Átálmodta az életét...

Szerette Sasvári Margitot már gimnázista korában. Az is szerette őt. E miatt haragudott rá Tóth Farkas osztálytársa, a ki szintén szerette Margitot. Tóthot ki egy-két évvel idősebb Szekeresnél, bántotta, hogy Margit Szekereset szereti. Mindent elkövetett, hogy kifísse a fiut a nyeregéből. De hiába! Mégis, hogy célját elérje, egy nemtelen eszközhez folyamodott. Följelentette az igazgatónak Szekereset, hogy ellopta a pénzét. Ott van a mellénye zsebében, azt is megmondta. Szekeres ártatlanságának tudatában nyult zsebeibe és — kivette a Tóth pénztárczáját. Becsület-szavára fogadta, hogy nem érti, nem tudja, mint kerül hozzá a tárcza. Ámde a látszat ellene bizonyított. Ekkor maradt ki a hetedik gimnáziumból és haza ment özvegy édes anyja mellé vezetni a gazdaságot. Margittal ezután csak ritkán találkozott. De a lány iparkodott gyakori levelével vigasztalni a fiut. Tóthnak pedig, mivel tovább is üldözte szerelmével, kiadta az utat.

Azután haladt az idő. Tóth mint egy éves önkéntes letette a tisztí vizsgát s tény-

legesítette magát. Szekereset pedig két év mulva, mivel nem fejezte be a gimnáziumot, besorozták három esztendőre. Ahhoz a századhoz került, a hol Tóth szolgált mint hadnagy.

Tóthban föltámadt a régi boszu s most szabad folyást engedett neki, a legkissebb szabálytalanságért a legnagyobb szigorúsággal büntette Szekereset. És mintha gyönyörűséget lelt volna a kinszásában, a katonáknak guny-tárgyul akarta kiszolgáltatni. Azok azonban annál jobban megszerették a halvány arcú fiut.

Végre is megtelt a pohár. Egy gyakorlat alkalmával oda szólt a hadnagy Szekeresnek:

— Huzza meg azt a tust. Szekeres, nem vadászpuska az, a mivel a Czédája pusztáján vadász.

Az a „Czédá“ pedig nem volt más, mint Margit. Számtalanszor mondta már neki ezt a hadnagy, de eddig magába folytotta a kitörni készülő indulatot. Most, a mint elfutotta arczát a vér, nem birt magán uralkodni.

— Ha Sasvári Margitra értette hadnagy ur a „Czédá“ nevet, kérem, ki ne mondja azt többet.

A hetyke hadnagy oda állt elébe s úgy szidta a fiut, mint a záporosó.

— Mit, maga tilt itt meg valamit, disznó, buta; ezért kap hat órai kurta vasat és ezt ni! — azzal kepen vágta a fiut.

Az üldözött katonának vérbeborult a szeme és — hatalmasan vissza adta a pofont.

48-as hazafi, karöltve járul a választási urna elé Hegyi Antal klerikális lapszerkesztő és az ultramontán reactio felszentelt bajnokával.

A fentebb közzé szurt megjegyzésünktől eltekintve, azt hisszük, hogy ezek után beláthatja a t. olvasóközönség azt, hogy néh. Pöjhi István kiszolgált bakancsos és később pecsétos koldus, Hegyi Antal plébános urral rokon lélek. Mert míg az egyik mód nélkül káromkodott, addig a másik módnélkül hazudik. Hogy azután üdvözült e néh. Pöjhi István kiszolgált bakancsos, vagy üdvözülni fog-e Hegyi Antal felszentelt plébános, erre a kérdésre megfelel a azt. írás.

UJDONSÁGOK.

— **Negyven év a vizen.** Egy mindenki által nagybecsült uri ember, a Szeged- és Csongrád között közlekedő gőzhajó derék kapitánya ünnepli f. évi ápril 1-én szolgálatának 40-ik évét. **H e b e r l e** kapitány, kinek neve bár idegen hangzású, de ő jó magyar, főlebbvalói pontos és kifogástalan munkálkodásáért tisztelnek, igazságos szigorúért és jószívűségéért pedig a hajó személyzete szeretettel ragaszkodik hozzá. a nagyközönség, mint előzékeny és udvarias uri embert nagyra becsüli, még 1857. évi ápril 1-én lépett szolgálatba és egész fiatal korában 1869. évben már kapitányi rangra volt előléptetve. Hát bizony, 40 esztendő a vizen tölteni tikkasztó nap hevében épen úgy, mint zimankós, esős időben, nem könnyű dolog. Egyizben több ember életét megmentette s a szerb királytól kitüntetésben részesült. És a szeretetreméltó kapitány még most is egész fiatalos lévél és kedéllyel teljesíti nehéz szolgálatát. Midőn 40 éves szolgálata alkalmából mi is szívesen üdvözöljük a talpig derék kapitány urat, ószinte szívből kívánjuk, hogy még a szárazon is éljen sokáig, ha majd t. i. jól megérdemelt nyugalomba vonul.

— **Helyettesítés.** A f. hó 22-én tartott községi közgyűlés alkalmával az ideiglenesen megüresedett II.-od segédjegyzői állásra

Ezért aztán kapott sötét, hosszú áriatomot. Midőn kiszabadult, ezt írta Margitnak :
Margit!

Isten veled! többet nem fogtok látni. Lelövöm Tóthot, a többi az Isten dolga. Csókold helyettem anyámat.

Péter.

Erre a levélre látogatta meg az anyja, a kinek megígérte, hogy nem fogja magát bajba keverni. Mégis, azt az egy darab éles töltényt, a mit magához vett, nem bírta a zsebéből kitenni. S mikor báborusdit gyakorolni kimentek, a mint a rajvonat előtt meglátta a hadnagyot, maga sem tudta hogy, beletette a fegyverbe a töltényt és átérve kinzásainak összes terhét, — lelötte Tóth Farkas hadnagyot.

A mint reggel kivonul a század a gyakorlótérre, egy szegény rabkatonára úgy elhallgatja a dob pergését, a trombita harsogását. A hogy elgondolkozik, úgy érzi, mintha ő is menne velük, dalolna, tréfálkozna, a mivel az idő hamarabb telik, meg a mi könnyíti a nehéz katonai életet.

Most már kint vannak a mezőn. Kezdődik a háborusdi, szólnak a fegyverek. Majd elhangzik a vezényszó korpórol Sata ajkáról:

— feuerstellen!

Aztán egy pillanatilag csend, majd:

— Durr!

És látja hadnagy úr Tóthot összerogyni. Elszorul a szíve a mint édes anyjára és Margitra gondol, de úgy érzi, ha ott volna köztük, most se tenne különben...

Donner Béla horgosi segédjegyzőt alkalmazták.

— **Járásjegyleti gyűlés.** A csongrádi-járás tanító-egylet f. hó 25-én tartotta rendezet tavaszi közgyűlését. A gyűlésen a csanyai kartársak és helybeliek is kevés kivétellel megjelentek. Elnök bejelenti, hogy a múlt évi két közgyűlési jkvet a központnak beküldte. Tudomásul vétetett. Ujhelyi Nándor és Szvoboda Ferencz uraknak átnyújtott diszokmány átadását elnök tudomására hozza a gyűlés tagjainak. Vannay Ferencz és Sággy Mihály tagoknak a járásjegylet közgyűlése egyhangulag köszönetet szavazott; előbbinek azért, hogy a diszokmányok kiállításában önzetlen, buzgó munkásságot fejtett ki; utóbbinak pedig azon okból, hogy „Szárnysegetten” megjelent művéből egy példányt az egylet könyvtárának ajándékozott. Elnök Farkas Béla pol. isk. igazgató indítványára elhatározta a közgyűlés, hogy a tagsági díjak 50%-át kéri vissza a központtól. Olvasatott a központi választmánynak következő pályázata: „Mily módon érhető el az egységes nemzeti nevelés?” Pályadíj 80 korona. Következett volna még László B. és Holly I. tagok fölolvassása, de egyikük sem jelenvén meg, a járás egylet által pályadíjjal kitüntetett munkák egyike olvasatott fel. A dolgozatot „Az egészséges fegyvelemről” Sággy Mihály járásjegyleti jegyző írta. A másik hasonló című munkát, melyet Blázsik Mihály egyleti tag írt, a járásjegylet f. évi szeptember havi ülésén olvassák fel. Elnök végül pedagógiai felolvasástartásra kérte fel a tagokat és — sajnos — senki sem ajánkozott. Jegyzőkönyv, hitelesítők Éder János és Komjáthy Mór járásjegyleti tagok.

— **Más háza előtt söpör.** Régi szokása már fenkölt szellemű plébánosunknak, hogy folyton a más háza előtt söpör, holott ha körül tekintene, hát a saját háza előtt több a szemét, mint Augias istállójában. Így például: lapjának m. vasárnapi számában felhasználva a kínálkozó alkalmat, Mátéffy Kálmán fősolgabíró urat gyanusítja meg azért, mert Kucsera Ferencz segédjegyzőt állásától felfüggesztette. Mi, habár Kucsera Ferenczet szorgalmas tisztviselőnek ismerjük, de ismerve azt a végzetes hibát, melyet elkövetett, a hivatalától való ideiglenes felfüggesztést helyén valónak láttuk. De éppen azért: mivel tudjuk azt, hogy a hibát, melyet elkövetett, nem haszonlesésből követte el, a felfüggesztést lapunk keretéből szándékosan kihagyjuk. A mennyire ma is ismerjük az ügyet, remélhetjük, hogy ha bár nagyobb fegyelmi büntetés mellett, de állását talán visszanyerheti. Azonban a t. plébános ur a nélkül, hogy ismerte volna a felfüggesztés indokát, egyenest a fősolgabírót gyanusította igazságtalansággal. Hát a t. plébános ur e fajta eljárása ugyszólván, mindennapi dolog. Megvagyunk győződve, hogy az esetben, ha az illető tisztviselő nem függesztetett volna fel, akkor meg azért támadta volna le a fősolgabírót. Különben meg felkérjük a t. plébános urat, hogy legyen szíves a saját háza előtt söpörni. Mi, mint vehette észre, már hónapokon keresztül, apró és néha nagyobb csipkedéseit szó nélkül hagytuk, nem viszonzottuk. Pedig higgye el, mi is söpörhetünk volna a parochia előtt. Mi is megszellőztethetnénk Kacziba János esetét, a kit a parochiáról kilökdösött. Ugyszintén Kollát György esetét is, a ki a főtisztelendő ur gorombáskodását, „disznó az apád!” „nem vagy te pap!” kifejezésekkel viszonzotta és a parochia ajtaját rugdosta. De szóba hozhatnánk még a multikori botrányos dolgait is. midőn egy felgyői polgárt a szó-szoros értelmében kirugdosott. Ne a más szemébe keressse tehát a szálkát a főtisztelendő ur akkor, midőn a saját szemében gerenda van. Az olyan gyarló ember, mint a főtisztelendő

ur, huzza meg magát és ne erkölcsbíraskodjon becsületes hivatalnokok dolgai felett.

— **Elakadt a vonat.** Hát bizony ez nem valami nagy ritkaság. Nem pedig éppen a mi vonatunknál. Mert ha ideiglenesen abban a kedvezményben részesülünk, hogy ideig-óráig jó gépet fognak a vonatunk elé, azt a fővonalon rögvést megirigylük és elveszik. E helyett azután holmi kehes, kopott gépeket kapunk. Így történt a m. héten is, hogy az esti 6 órai vonatunk, Gátér és Csongrád közt felmondta a szolgálatot. A gépen annyira erőt vett a keh, hogy hiába köhögött, hiába prüsskölt, egy tapodtat sem ment előre, de még hátra sem. De amint halljuk, a mozdonyvezető kifogott a makacszkodó masinán. Bement gr. Dessewffy tisztartózához, Sztríha Sándor urhoz, kitől 12 ókrót kért kölcsön és így habár lassan is, de valamikor éjjel után 1 órára az állomásra bevonattatta a türelmetlenkedő utasokat.

— **Elszámolás.** A helybeli kereskedő ifjuság a csongrádi „Izraelita Nőegylet” pénztára javára folyó hó 20-án a Casinó helyiségeiben minden tekintetben kitűnően sikerült bálát rendezett. Az izlésesen disztett nagy teremben az ifjuság reggeli 6 óráig fesztelen jó kedvvel mulatott. — A nőegylet pénztárába 122 frt 22 kr. tiszta jövedelem folyt be, a rendezőség méltán kiérdemelte a közönség osztatlan elismerését. — A jótékonycélra felülfizettek: Ausländer Jenő 2 frt, Dr. Buck Hermann 1 frt, Bojniczer Jakab 2 frt, Braun Sándor 50 kr., Braun Vilmos 50 kr., özv. Bagi József 2 frt 50 kr., Brust Dávid 2 frt 50 kr., Büchler Márton 2 frt, Dr. Dékány Béla 2 frt, Eszes Mátyás 5 frt, Faragó Antal 4 frt 50 kr., Fekete Lajos 1 frt, Gajári Ödön 10 frt, Gut Alfréd 1 frt, Goldberger G. 1 frt, Gollfal J. 1 frt, Kovács Béla 50 kr., Lampel Fülöp 2 frt, Rotter Sámuel 1 frt, Rosenberg Ede 2 frt 50 kr., Reiner Zsigmond 50 kr., Szabó Imre kir. közjegyző 3 frt, Schwarcz Ignác 1 frt, Sordovány János 2 frt 50 kr., Schrottmann Dezső 1 frt, Schlésinger Manó 5 frt, Stein Rudolf 5 frt, Ujhelyi Nándor 2 frt, Vertheimer F. 5 frt, Weinberger S. 5 frt, Vladár Sándor 2 frt 50 kr., Wider aron 1 frt, Weiner Károly 50 kr.

* **Korai fürdő-saison.** A magyarországi fürdőkben rendszerint későn, május hó közepén kezdődik a fürdő-saison. Jó részt ez az oka annak, hogy a magyar közönség még mindig óriási tömegekben keresi föl a külföldi fürdőket, holott a magyar fürdőkben is megtalálhatná a klimatikus hatások és a források gyógyító ereje mellett azokat az intézményeket melyek a különféle betegségek ellenében szükségesek. Ezen a bajon segít most az utóbi esztendők során nagy szerű fejlődésnek indult Rajecz-fürdőnek az igazgatósága. E fürdőben ugyanis az idén már április hó 1-én kezdődik a saison Erre különösen alkalmas rendkívül kedvező éghajlati viszonyainál fogva, melyek már áprilisban is tökéletesen megfelelnek a különféle bajok ellen orvoslást kereső betegeknek Rajeczfürdőn, hol esztendőről-esztendőre szinte meglepő arányokban nyilvánul a fejlődés, mely ezt a gyönyörű fekvésű helyet egyik leglátogatottabb és legkedveltebb magyar fürdővé tette, a kitűnő gyógyhatású meleg ásványvízű, úgy Marienbad és Carlsbad között helyet foglaló hideg és meleg ásvány ivókurája mellett tavaly óta a modern technika és orvostudomány minden igényeinek megfelelő hidegvízgyógyintézet és a Franzensbádival egyenlő tökéletesen kiprobált vasas lápfüdk is állnak az üdülést és gyógyulást kereső közönség rendelkezésére. A most életbeléptetett újítás az, hogy a saison már április 1-én megkezdődik, hasonlóképp arra vall, hogy a fürdő igazgatósága semmi áldozatot nem kímél, mikor a fürdő közönség igényeinek a kielégítéséről van szó — Rajeczfürdőnek vasanti állomása Zsolua, a m. kir. államvasutak mentén.

3-1

+ **Czimbalom,** teljesen jó karban, fényezett, lábakkal, olcsón eladó. **Hol?** Megmondja a kiadóhivatal.

* Köhögés, rekedtség és elnyájkasodás ellen legjobb hatású szer a Réthy-féle pemetefü-czukorka, mely ezen bajokat gyorsan megszünteti. Kapható minden gyógyszer-tárban. Egy doboz ára 30 kr. 5 dobozzal 1 frt 50 kr-ért bérmentve küld Réthy Béla, gyógyszerész Békés Csabán.

Irodalom.

Megkaptuk az „Állami Tisztviselők Lapja” legutolsó számát. Gondal szerkesztett, irodalmi színvonalon álló lapja ez 18 év óta a magyar állami tisztviselőknek és valóban teljes mértékben megérdemli a legmelegebb pártolást. Cikkeit kiváló szakírók (mindannyi állami tisztviselő) írják. Minden száma hozza egy-egy kitűnőbb tisztviselő, vagy a lap munkatársának jól sikerült arcképét és életrajzát. E mellett előfizetési ára valóban csekély (félévre 2 frt 50 kr.) melyet minden tisztviselő könnyen nélkülözhet. Ajánljuk ez ügyesen és körültekintéssel szerkesztett szaklapot az állami tisztviselő urak figyelmébe. Kiadóhivatal: Budapest VI. Andrásy-ut 75. sz. a. van, a hová az előfizetési pénzek küldendők.

Dimidium facti. Az Athenaeum r. társaság kiadásában megjelenő „A magyar nemzet története” című tíz kötetes nagymunkáról (millenniumi kiadás) most jelentek meg a 100., 101., 102. füzetek. Miután az egész munka körülbelül 200 füzetben fog megjelenni, ennél fogva, mint örvendetes irodalmi tény kell konstatálnunk, hogy az előre jelzett időben a munka felére értünk. A munkaprogramnak így pontos betartása ilyen nagy műnél csakis abból az ügybiztonságból és lelkiismeretességéből magyarázható, mely az Athenaeum r. társaság könyvkiadó vállalatánál tapasztalható mely nemcsak becsüvésnek tekinti, hogy ezt a magyar könyvkiadás terén eddig páratlanul álló tíz kötetes történelmi munkát a kitűzött időben a nagy közönség kezeibe átadja teljesen, tökéletesen befejezve. A munka kiadása tudvalevőleg négy évre tervezetett, és imo most két év letelével a munka fele be van fejezve, az eddig megjelent négy kötethez ebben az évben még három fog sorakozni és a befejező három kötet a jövő év közepéig szintén könyvpia-czra kerül. Ez e most megjelent három füzet a nagy mű IX. kötetének, Ballagi Géza rendkívül érdekes és minden felé nagy mohósággal olvasott „A nemzeti államalkotás” (1815—1848.) című művének folytatása. A tudos szerző ezekben a füzetekben befejezi az 1830-iki országgyűlési ismertetését, majd az 1830-iki kolerajárvány történetét írja meg, mely többhelyütt paraszt-lázadásra vezetett. Ballagi Géza meglobbentő képet rajzolt hazánk közigazgatási és közegészségügyi viszonyainak számadóan siralmas állapotáról. Ezután a két korszak két kiváló reform emberének, Széchenyinek és Wesselényinek törekvéseit ismerteti, egymással parhuzamba állítva, majd Wesselényi pályáját követve, Erdély helyzetét és Wesselényi Miklós politikai pereit ismerteti, és végül áttér az 1832—1836-iki országgyűlési történetére, melyről előbb egy rendkívüli vonzón megírt általános képet nyújt, majd a reform munkálatok megkezdésének akadályait fejtegeti és a vallási sérelmi ügyek tárgyalása után megkezdí az országgyűlés legfőbb feladatának, az emberiség rendezésének ismertetését. Ezek a füzetek is tele vannak igen érdekes szövegekkel és mindegyik füzethez pompás műmeléklepek vannak csatolva. Ilyenek „József Nádor” arcképe Ender János rajza után készült metszet szerint; „A magyar nemzeti múzeum a század derekán” Haeflter J. rajza után készült aczélmetszetről; „I. Ferencz negyvenéves uralkodó jubileuma”. A magyar országos rendek tisztelgése 1832. márczius 5-én. (Egykoru rajz után); „József nádor sirja a budai király sírboltban”, Dörre Tivadar rajza. „Bajza József királyhymnusza” kéziratainak hasonmásai; továbbá a reform mozgalmakban oly számot tevő „Pesti Hirlap” első számának hasonmása stb. Az egyes füzetek ára 30 kr. Kapható minden hazai könyvkereskedésben.

CISZTA-RINK

Hegedűszó, cimbalomszó...

Hegedűszó, cimbalomszó
Bele sir az éjbe,
Mulatgatnak a legények
Ünnep öröme.

Szilaj nóta, vig kurjantás
Átregsz a légen,
Szívsebemre törzúrasként
Hat mindenik nékem.

Ablakomból kihajolva
Hallgatom a nótát,
Nem is tudom, még is értem
A dallamos kótát.

Most egy busat, szomoruat,
Szívrepesztőt huznak,
Mint ha lelke, fájó lelke
Támadna a hurnak.

... Szempillámat köny harmatja
Mossa, egyre mossa:
Ifjkorom szép tavaszát,
Hogy sirhatnám vissza?!

Sághy Mihály.

Hogy rabod lettem...

Hogy rabod lettem
Nem csodálom,
Hisz oly nagyon imádlak,
Rólad támad keblemben
A legnemesebb vágyak.

S ha csak parányit úgy szetnél
Mint a hogy én szeretlek,
Mi lennénk élő példák
Az örök szeretetnek.

Sz. Szilgythy Vilmos.

Felolós szerkesztő: Eder János.

Kiadólaptulajdonos: Weisz Márk.

25/897. vh. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a csongrádi kir. járásbírószág 1896. évi 5151. számú végzése következtében Dr. Buk Herman ügyvéd által képviselt Szép József javára Szuha József ellen 150 frt s járuléka erejéig 1896. évi nov. hó 24-én fogantatosított biztosítási végrehajtás utján felül foglalt és 466 frtra becsült butorból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatulnak.

Mely árverésnek a csongrádi kir. bírószág 37/1897. sz. végzése folytán 150 frt tőkekövetelés, ennek 1896. évi nov. hó 9 napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 28 frt 45 krban bíróilag már megállapított költségek erejéig Csanyon, alperes lakásán leendő eszközlésére 1897. évi marczius hó 29 napjának deleletti 10 óraja határidőül kitűzetik és alhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el-fognak adatulni.

Kelt Csongrádon, 1897. évi már. 15-ik napján.

Bogyó János,
kir. bírószági végrehajtó.

1/897. tk. sz.

Árverési hirdetm. kivonat.

A csongrádi kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kincstar vegrehajthatónak, Barkóczi Ferencz végrehajtást szenvedő elleni 77 trt 67 kr tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a szegedi kir. törvényszék, a csongrádi kir. járásbírószág területén levő, Csongrád városban fekvő, a csongrádi 9223. sz. tjkönyvben A/1. sorszám alatt felvett, végrehajtást szenvedett Barkóczi Ferencz neven $\frac{2}{5}$ részben; továbbá, Bózsik Molnár Gergely és neje Polyák Viktor társtulajdonosok neven $\frac{2}{5}$ részben álló 744. 745. hrszámú 136□-öl beltelek s azon épült s Barkóczi Ferencz birtokában levő 41/III. népsorszámú, valamint a Bózsik Molnár Gergely és neje birtokában levő 54/III. népsorszámú házra a végrh. törv. 156. §-a értelmében egészben, még pedig a fenti ingatlan $\frac{2}{5}$ részére Barkóczi János és neje Nagy Pál Mária javára bekeblezett haszonélvezeti jog épségben tartásával, ha azonban az ezzel megállapított 1357 frt összeg meg nem ajánltatik, nyomban arra való terület nélkül az árverést 400 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1897. évi április hó 24 napján delelőtt 9 orakor a csongrádi kir. járásbírószágnál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatulni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 40 frtot készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csongrádon, 1897. évi február hó 12 ik napján.

A csongrádi kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóság.

Dr. Szappanos János,
kir. járásbíró.

Az én gyártmányaimat,

mint kitűnőt és olcsót ismernek!

Remontoir nikel óra 3 frt 50; Remontoir ezüst 6 frt; Remontoir anker spirál brejnet 15 kőre 10 frt, 16 kőre echaton szistema üvegfedél 12 frt; Wecker óra, ankerjárás, világító prima faj 1 frt 70; Regulateur 1 napig járó ütővel 5 frt 75; Regulateur 10 napig járó ütővel 8 frt 50; Illusztrált árjegyzék, órák, láncok, Regulateur arany- és ezüst nemitekről a leggyeszte-tűbből a legfinomabbig ingyen és bérmentve. Nem etszés esetén az arut kicseréljük vagy a pénzt visszadjuk.

Eugen Karecker, óragyár 38 sz.

Bregenz am Bodensee. 20—19

Ét évi jótállás.